

UCHWAŁA NR XXXI.172.2021
RADY GMINY GÓRZYCA

z dnia 28 października 2021 r.

w sprawie ustanowienia pomnika przyrody

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1, art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1 oraz art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2021 r., poz. 1372) oraz art. 44 ust. 1, 2 i 3a oraz art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021r., poz. 1098), po zasięgnięciu opinii Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, **Rada Gminy w Górzycy uchwala co następuje:**

§ 1. Ustanawia się pomnikiem przyrody drzewo Wiąz szypułkowy, wymienionym w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Położenie drzewa, o którym mowa w § 1, określone zostało na mapie stanowiącej załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3. Szczególnym celem ochrony drzewa, o którym mowa w § 1, jest zachowanie jego wartości przyrodniczych, krajobrazowych, naukowych i kulturowych.

§ 4. W stosunku do pomnika przyrody, o którym mowa w § 1, wprowadza się następujące zakazy:

- 1) niszczenia, uszkodzania lub przekształcania obiektu lub obszaru;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 3) uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 5) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
- 6) zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- 7) umieszczania tablic reklamowych.

§ 5. Zakazy o których mowa w § 4, nie dotyczą:

- 1) prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę przyrody;
- 2) realizacji inwestycji celu publicznego w przypadku braku rozwiązań alternatywnych, po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę przyrody;
- 3) zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa;
- 4) likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych.

§ 6. W stosunku do pomnika przyrody, o którym mowa w § 1, w ramach czynnej ochrony, ustala się:

- 1) możliwość wykonywania działań w celu utrzymania właściwego stanu pomnika przyrody i realizacji celów ochrony, z uwzględnieniem zasad dobrych praktyk ogrodniczych;
- 2) obowiązek stałego monitoringu stanu pomnika przyrody oraz wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych i zabezpieczających na drzewie;

§ 7. Nadzór na pomnikiem przyrody sprawuje Wójt Gminy Górzycy.

§ 8. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Górzycy.

§ 9. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego.

Przewodniczący Rady

Krzysztof Bańka

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr XXXI.172.2021

Rady Gminy Górzycy

z dnia 28 października 2021 r.

Karta Ewidencyjna Pomnika Przyrody

Przedmiot ochrony: Drzewo

Nazwa pomnika: "Borek"

Lokalizacja:

Województwo: Lubuskie

Powiat: Słubicki

Gmina: Górzycy

Miejscowość: Radówek

Działka ewidencyjna nr: 70

Współrzędne obiektu: X: 5812565,44

Y: 5481048,62

N: 52°26'45.79"

E: 14°43'16.52"

Właściciel: Gmina Górzycy

Opis pomnika: Drzewo rośnie przy zabudowaniach gospodarskich i placu rekreacyjnym. W bezpośrednim otoczeniu nie ma innych drzew. Zlokalizowane jest opodal wjazdu do miejscowości, przez co zwraca uwagę już z pewnej odległości. Stan i stabilność drzewa były zbadane przez Certyfikowanego Inspektora Drzew, z wykorzystaniem oceny wizualnej, prostych narzędzi oraz arkusza diagnostycznego. Stwierdzono, że mimo objawów pogorszonego stanu (przerzedzenie listowia, posusz, zagęszczenie gleby wokół oraz liczne stare rany) jest to okaz o szczególnej wartości przyrodniczej. Wiąz ma cechy weterana, jest cennym siedliskiem fauny związanej z drzewami, i jest jednym z niewielu takich w okolicy.

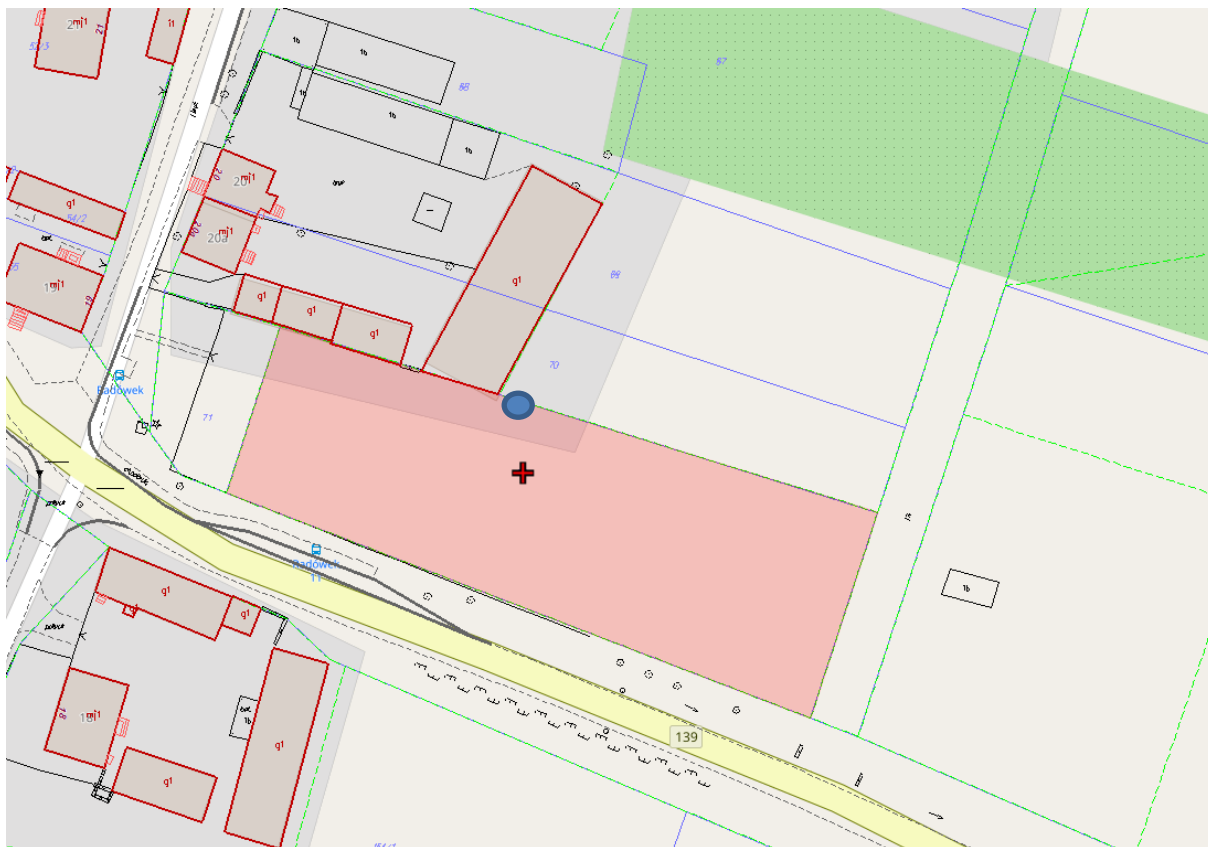
gatunek: Wiąz szypułkowy (*Ulmus laevis*)

szacunkowy wiek > 100 lat

obwód na wysokości 130 cm: 426 cm

wysokość: 24,8 m

charakterystyka: : Drzewo dojrzałe, wyróżniające się wielkością wśród sąsiednich. Zabiegi i cięcia wykonywane w przeszłości stworzyły liczne nisze dla organizmów związanych z drzewami – weteran. Pod drzewem znajduje się droga gruntowa, po której poruszają się maszyny rolnicze. Prowadzi to do zagęszczenia gleby w strefie systemu korzeniowego oraz ranienia korzeni.

● Pomnik przyrody – wiąz szypułkowy

Szkic sytuacyjny (geoportal.gov.pl)

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia o ochronie przyrody (Dz.U. z 2021 r. , poz. 1098) ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody. Cele ochrony przyrody realizowane są m.in. przez obejmowanie zasobów, tworów i składników przyrody formami ochrony przyrody (ar. 3 ust. 2 ww. ustawy). Pomnikami przyrody (art.40 ww. ustawy) są pojedyncze twory (lub ich skupiska) przyrody żywej i nieożywionej o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczającej się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów.

W myśl art. 44 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody ustanowienie pomnika przyrody następuje w drodze uchwały rady gminy.

Drzewo będące przedmiotem niniejszego projektu uchwały, zgodnie z § 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody (Dz. U. z 2017 r. poz. 2300), osiągnęło obwód przekraczający minimalny obwód pnia mierzony na wysokości 130 cm, określony w załączniku do ww. rozporządzenia. W przypadku wiązu szypułkowego minimalny obwód pnia drzewa mierzony na wysokości 130 cm, aby uznać go za pomnik przyrody, wynosi 200 cm. Proponowany do objęcia ochroną prawną wiąz szypułkowy posiada obwód 426 cm. W związku z powyższym obiekt proponowany do objęcia ochroną prawną spełnia kryteria uznawania tworów przyrody żywej za pomniki przyrody określone w § 1 pkt 1 ww. rozporządzenia.

Objęcie przedmiotowego drzewa ochroną prawną pozwoli na jego zachowanie dla przyszłych pokoleń, zwiększy świadomość ekologiczną mieszkańców, przyczyni się do kształtowania wizerunku Gminy Górzycy jako gminy aktywnie prowadzącej działania na rzecz ochrony i zachowania dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego.

Projekt uchwały, zgodnie z wymogiem art. 44 ust. 3a ustawy o ochronie przyrody, został pozytywnie zaopiniowany przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim.